

POIS: średnie miasta, w tym tracące funkcje, beneficjentami?

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: poniedziałek, 10, kwiecień 2017 22:33

Jarosław Komża

Odśloni: 2138

Średnie miasta, w tym ośrodki tracące swoje funkcje społeczno-gospodarcze, będą beneficjentami największego programu operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.

Taką zmianę zaproponowało ministerstwo rozwoju. Powodem wprowadzenia korekt jest dostosowanie treści wszystkich programów operacyjnych i *Umowy Partnerstwa* do zapisów przyjętej przez rząd w lutym *Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*. Wsparcie potencjału miast średnich wpisano jako ogólną zasadę oraz konkretnie w opisie interwencji w poszczególnych sektorach, w tym w transporcie. Wkład programu *Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* ma wzmocniać potencjał rozwojowy miast średnich poprzez wsparcie budowy infrastruktury technicznej, poprawiającej dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. Propozycje zmian w treści POIŚ ministerstwo rozwoju zaprezentowało na ostatnim posiedzeniu komitetu monitorującego program. Przeciwnie modyfikacjom są województwa i Warszawa.

Silniejsze zaakcentowanie pozycji miast średnich, w tym tracących funkcje społeczno-gospodarcze, nie wyczerpuje pakietu z propozycjami modyfikacji programu, przedstawionymi przez ministerstwo rozwoju. W opinii resortu należy oprócz tego doprecyzować zapisy dotyczące koordynacji oraz podziału interwencji między programem krajowym a programami regionalnymi, ujednoczyć zapisy dotyczące trybów wyborów projektów w celu sprawniejszego zarządzania alokacją oraz dokonać rewizji zapisów dotyczących instrumentów finansowych w kierunku bardziej elastycznego reagowania na zapotrzebowanie rynkowe na pomoc zwrotną. W niektórych przypadkach zaproponowano również zmiany w opisach interwencji w przypadku niektórych sektorów.

Co w programie krajowym, a co w regionalnych?

W tym zakresie korekta polega na ujęciu dotychczas rozproszonych zapisów w ramach generalnej formuły określającej możliwość elastycznego podejścia do podziału interwencji w sytuacji na przykład wyczerpania dostępnej alokacji i wypełnianiu luk wynikających z braku dostępności pieniędzy. Pod warunkiem istnienia, jak to ujęto „przedmiotowej tożsamości wsparcia” udzielanego przez POIŚ i programy realizowane z poziomu regionalnego.

Zmiany w trybach wyboru projektów

Zapisy programu zostały uzupełnione o możliwość realizacji projektów w trybie pozakonkursowym. Dotyczy to sektorów gospodarki odpadami komunalnymi, kultury oraz produkcji energii z odnawialnych źródeł. *„Tryb pozakonkursowy jest szczególnie pożądanym, gdy dostrzega się wymiar strategiczny inwestycji nie tylko z punktu widzenia danego programu operacyjnego, ale również kraju”*, uzasadnia ministerstwo. Projekty realizowane w trybie pozakonkursowym podlegają ścisłemu monitoringowi, co umożliwi odpowiednio wczesną reakcję na ewentualne problemy i znacznie usprawnia osiągnięcie celów, które są oczekiwane w stosunku do programu operacyjnego. W istniejącym zapisie - mówiącym, iż tryb pozakonkursowy będzie stosowany w przypadku miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych, posiadających strategię ZIT - dodano, że sformułowanie "przede wszystkim" oraz dopisano, że wsparcie realizowane w ramach priorytetu inwestycyjnego może zostać ukierunkowane również na wzmocnienie potencjału rozwojowego miast średnich.

„Obwodnice pozamiejskie”

W opinii ministerstwa, obecne zapisy zakresu interwencji POIiŚ dla priorytetu inwestycyjnego 7a w odniesieniu do obwodnic, definiują je jako obwodnice pozamiejskie. Wykreślenie słowa „pozamiejskie”

POIS: średnie miasta, w tym trące funkcje, beneficjentami?

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: poniedziałek, 10, kwiecień 2017 22:33

Jarosław Komża

Odśloni: 2138

ma na celu doprecyzowanie zapisów w taki sposób, by nie budziły one wątpliwości co do ewentualnego istnienia dodatkowych ograniczeń np. wymaganej lokalizacji w granicach administracyjnych miast. Niejednokrotnie nie jest możliwym, ze względów funkcjonalnych i technicznych, by inwestycja drogowa polegająca na budowie obwodnicy miasta przebiegała w całości poza jego obszarem administracyjnym lub terenem zabudowanym. Dokumenty strategiczne nie ograniczają zakresu inwestycji polegających na budowie obwodnic tylko do obszarów poza granicami miast. Ponadto, stosowanie interpretacji polegającej na ograniczeniu inwestycji tylko do obszarów poza granicami administracyjnymi miast może znacznie ograniczyć możliwości przeprowadzenia przedsięwzięcia i w konsekwencji utrudnić lub uniemożliwić osiągnięcie założonych rezultatów programu.

Eurofundusze nie finansują samego remontu

W opisie osi VI *Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach* oprócz wprowadzenia miast średniej wielkości jako beneficjentów, podkreślono, iż obecne zapisy mają wykluczyć z możliwości uzyskania dofinansowania na proste prace remontowe nie zawierające elementów poprawy parametrów infrastruktury, a jedynie przywracających stanu uprzedni. Tym niemniej z uwagi na to, że termin „remont” występuje także w przypadku opisu zakresu prac niektórych projektów o charakterze modernizacyjnym, a nie remontowym, co może utrudnić lub uniemożliwić ich realizację (z uwagi na generalny zapis), ministerstwo zaproponowało doprecyzowanie charakteru prac remontowych, tak by Komisja Europejska i strona polska miały wspólne rozumienie zakresu pojęciowego. Stosowny przypis ten miałby brzmieć *„Wykluczenie z dofinansowania UE dotyczy projektów polegających na bieżących pracach konserwacyjnych, nie przynoszących wartości dodanej w postaci poprawy parametrów i będących obowiązkiem zarządcy infrastruktury. W polskim prawie budowlanym przez remont rozumie się "wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym". Tym samym prace prowadzone na infrastrukturze, realizowane z zastosowaniem nowoczesnych materiałów i poprawiające jakość podróży (zmniejszenie drgań, hałasu) - a więc mające charakter istotnej modernizacji - zgodnie z prawem budowlanym również mogą zostać zaliczone jako prace remontowe, co nie wyklucza możliwości ich sfinansowania w ramach VI osi POIiŚ. Jednocześnie prawne pojęcie "remontu" wyklucza bieżącą konserwację, która pozostaje również niekwalifikowalna w ramach POIiŚ”*.

Województwa i stolica przeciwne zmianom

Z uwag nadesłanych do zaproponowanych przez ministerstwo zmian widać, że wprowadzeniu do programu większego wsparcia dla miast średnich w zakresie transportu miejskiego przeciwni są przedstawiciele województw i Warszawy. Argumentują, iż pierwotną ideą wsparcia POIiŚ miały być obszary metropolitalne, których przedsięwzięcia wynikały ze strategii ZIT. Rozszerzenie katalogu beneficjentów o miasta średnie postawi pod znakiem zapytania realizację tych strategii. Dodatkowo poza ogólnym hasłem „miasta średnie” oraz odesłaniem do *Umowy Partnerstwa*, gdzie nie ma listy konkretnych miast, nie sposób ustalić, które miasta mogą kwalifikować się do wsparcia. O ile obszary metropolitalne mają swoje strategie na podstawie których identyfikowane są przedsięwzięcia, to nie wiadomo w jaki sposób ma nastąpić identyfikacja przedsięwzięć w miastach średnich.

Ministerstwo nie przyjęło tej uwagi. Urzędnicy resortu podkreślają, że otwarcie programu na miasta średnie ma na celu realizację zasady zrównoważonego rozwoju Polski. Dotychczas w POIiŚ akcent położony był przede wszystkim na miasta wojewódzkie. Wsparcie dla ośrodków średnich nie stoi w

POIS: średnie miasta, w tym trące funkcje, beneficjentami?

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: poniedziałek, 10, kwiecień 2017 22:33

Jarosław Komża

Odsłony: 2138

sprzeczności z zasadami koncentracji pieniędzy wynikającymi z przepisów unijnych. Preferencje dla projektów realizowanych na terenie miast średnich w wybranych sektorach nie wykluczają dostępu innych kategorii podmiotów. W opinii ministerstwa, w dalszym ciągu program silnie angażuje się w realizację przedsięwzięć uzgodnionych w ramach mechanizmu ZIT dla miast wojewódzkich.

Głosowanie nad przedstawionymi modyfikacjami ma odbyć się na najbliższym posiedzeniu komitetu w kwietniu.